

UVOD

Horizontalna signalizacija se može definisati kao skup posebno oblikovanih geometrijskih elemenata (linija, figura i polja) i natpisa, čijim se kombinovanjem (prilikom projektovanja) i ugradnjom (na kolovozu) formiraju oznake.

Pod horizontalnom signalizacijom se podrazumeva skup podužnih i poprečnih oznaka ispisanih ili utisnutih na površinu kolovoza bojom, plastikom ili na drugi način.

Horizontalna signalizacija postoji i na drugim (saobraćajnim) površinama: trotoarima, komunikacijama unutar garaža i parkinga, aerodromskim pistama i platformama, sportsko rekreativnim prostorima, raznim manipulativnim površinama i sl.

Sa prvom pojavom i daljim razvojem transportnih sredstava, kao i prvim počecima stvaranja saobraćajne mreže javio se problem definisanja saobraćajnih površina za različite smerove kretanja a kasnije i za različite korisnike.

Međutim, kvalitet korišćenih materijala (zastora) nije omogućavao u to vreme i efikasno rešavanje navedenog problema, premda je sa upotrebom kamenog materijala došlo i do prvih pojava oblika elemenata horizontalne signalizacije.

Kasnije je izgradnja savremenih saobraćajnica još više potencirala problem odvajanja smerova kretanja, prvenstveno zbog porasta brzina kretanja i povećanog broja vozila na putevima.

U početku su to bile samo uzdužne oznake (centralna linija) koje su već tada označavale zabranu preticanja (prelaženja linije).

Horizontalna signalizacija je prvi put primenjena u SAD početkom XX veka i od tada do danas je postala važni deo saobraćajne opreme.

Na našim prostorima horizontalna signalizacija je u primeni od pedesetih godina, posebno u većim gradovima i na magistralnim pravcima.

Primena horizontalne signalizacije je u početku bila skromna zbog sporosti ugradnje, kao i nerazvijene tehnologije proizvodnje materijala za elemente horizontalne signalizacije.

Vremenom, razvoj saobraćaja, sredstava i sistema upravljanja uslovio je i pojavu velikog broja informacija koje je trebalo povremeno ili neprekidno "saopštavati" učesnicima u kretanju (pešacima, vozačima).

ZNAČAJ HORIZONTALNE SIGNALIZACIJE

Horizontalna signalizacija je vrlo značajan element u procesu orijentacije u toku kretanja.

Horizontalna signalizacija se, po svom prostornom položaju u sistemu saobraćajne informatike, nalazi u centralnom polju pažnje vozača, a saobraćajnica se u tom slučaju smatra nosiocem informacija.

Osim toga, vrlo važno svojstvo elemenata horizontalne signalizacije jeste kontinuiranost duž puta radi što bolje (i neprekidne) orijentacije vozača.

Istraživanja su pokazala da vozač čak trećinu raspoloživog vremena posvećuje procesu orijentacije prilikom kretanja.

S obzirom na to da vozači u toku kretanja primaju preko 90% informacija vizuelnim putem, nedvosmislen je izuzetan značaj primene horizontalne signalizacije.

Ona se u savremenoj regulaciji saobraćaja nametnula na prostranim saobraćajnim površinama, gde se samo uz pomoć oznaka na kolovozu može dati celovito rešenje kako da se postignu neprekidno vođenje, obaveštavanje, naređivanje i razdvajanje tokova, čime se potpuno otklanja mogućnost zabune učesnika u saobraćaju.

Ni vođenje saobraćajnih tokova na otvorenom putu, pogotovu u uslovima smanjene vidljivosti i noću, ne može se postići samo vertikalnom i svetlosnom signalizacijom, tako da horizontalna signalizacija opet dolazi do punog izražaja.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com